

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2015

1665/2015

Laki

vakuutusyhtiölain 8 ja 16 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 8 luvun 4 §:n 4 momentti, 8, 10, 11, 13, 19, 20, 23 ja 25 §,

sellaisena kuin niistä on 8 luvun 19 § laissa 303/2015,

muutetaan 8 luvun 1 §, 4 §:n 2 ja 3 momentti, 9, 12, 15, 17, 18, 21, 24, 26 ja 28—30 § sekä 16 luvun 5 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 luvun 24 § osaksi laissa 981/2013 ja 29 § osaksi laeissa 981/2013 ja 303/2015, seuraavasti:

8 luku

Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiön omaan pääomaan, tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja konserniin sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 8 luvun 5—10 ja 12 §:ssä säädetään.

4 §

Kirjanpitolain soveltaminen

— — — — —
Vakuutusyhtiön tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen ei sovelleta kirjanpitolain 1 luvun 4 §:ää, 3 luvun 2 §:n 4 momenttia, 4 §:n 2 momenttia ja 6 §:ää, 4 luvun 1 ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 2 a §:n 6 momenttia, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 3 §:ää eikä 8 luvun 6 §:ää.

Vakuutusyhtiön konsernitalinpäätöksen ja emoyhtiön toimintakertomuksen laatimiseen ei sovelleta kirjanpitolain 7 a luvun 3 §:ää eikä 8 luvun 6 §:ää. Konsernitalinpäätökseen ei sovelleta myöskään edellä 2 momentissa mainittuja kirjanpitolain säännöksiä.
— — — — —

HE 98/2015
TaVM 17/2015
EV 114/2015

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU (32013L0034); EYVL N:o L 182, 29.6.2013, s. 19.

9 §

Toimintakertomuksen tiedot toiminnasta ja sen kehittämisestä

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolain 3 luvun 1 a §:ssä säädetään, vakuutusyhtiön toimintakertomuksessa esitetään selostus vakuutusyhtiön harjoittamasta tämän lain 2 luvun 16 §:n mukaisesta liittämisestä toiminnasta.

12 §

Toimintakertomuksen tiedot rakenne- ja rahoitusjärjestelyistä

Toimintakertomuksessa on annettava selostus, jos vakuutusyhtiö on tilikauden aikana vakuutuskannan luovutuksen perusteella vastaanottanut varoja tai velkoja, luovuttanut varoja tai velkoja tai vastuun siirtämisen perusteella vastaanottanut varoja tai velkoja.

15 §

Sijoitusten arvostus- ja jaksotustavan valinta

Vakuutusyhtiön tulee valita taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhtiö valitsee arvostusperiaatteeksi kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisen arvostamisen, vakuutusyhtiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti tämän luvun 16 §:n arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa on noudatettava johdonmukaisesti.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten 9 luvun mukaista vastuovelkaa kattavat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuksien siirrot sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten välillä on tehtävä käyvillä arvoilla.

17 §

Sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Muista kuin kirjanpitolain 5 luvun 5 a ja 5 b §:ssä tarkoitetuista vastaaviin ja vastattaviin kuuluvista omaisuus- ja velkaeristä, jotka kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan voidaan arvostaa käypään arvoon, voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Erät arvostetaan käypään arvoon tämän luvun 15 §:n 1 momentissa säädettyin edellytyksin.

18 §

Johdannaissovimusten arvostaminen ja jaksotussäännökset

Johdannaissovimuksiin sovelletaan 15 §:ssä säädettyllä tavalla joko 16 §:n 1 momenttia tai kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:ää.

21 §

Konsernitilinpäätöksen sisältö ja emoyhtiön toimintakertomuksessa esitettävät tiedot konsernista

Konsernitilinpäätöksen laatimiseen sovelletaan 1—4, 6, 7, 14—18 sekä 28—30 §:ää.

Emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään kirjanpitolain 3 luvun 1 a §:ssä ja tämän luvun 9 ja 12 §:ssä tarkoitettut tiedot myös konsernista.

24 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudatetaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa siten, että muu kuin kirjanpitolain 7 a luvun 2 §:ssä tarkoitettu vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö saa laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

26 §

Tämän lain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Edellä 24 §:ssä tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä niihin liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan 5, 6, 9 ja 12 §:ää, 15 §:n 2 momenttia, 21 §:n 2 momenttia, 28 §:n 1 ja 3 kohtaa, 29 §:n 5 kohtaa sekä 30 §:ää.

28 §

Tarkemmat säännökset

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset:

1) tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, rahoituslaskelmasta, tilinpäätöksen liitetiedoista, 21 §:ssä tarkoitettua konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyvistä vastaavista kaavoista, asiakirjoista ja liitetiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä;

2) 24 §:ssä tarkoitettussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa annettavista lisätiedoista, joiden antamiseen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja eivät velvoita; sekä

3) oikeudesta poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä 21 §:ssä tarkoitettua konsernitilinpäätöksen ja konsernia koskevan toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

29 §

Finanssivalvonnan määräykset

Finanssivalvonta antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

1) vakuutusyhtiön tilinpäätöksen, 21 ja 24 §:ssä tarkoitettua konsernitilinpäätöksen, toimintakertomuksen, 27 §:ssä tarkoitettua osavuositarkastuksen ja johdon osavuotisen selvityksen sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 9 §:ssä säädetyn tilinpäätöstiedotteen laatimisesta;

2) sijoitusten käyvän arvon määrittämisestä, kun ne arvostetaan taseessa hankintamenoon ja sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenojen esittämisestä tase-eräkohtaisesti liitetiedoissa sekä sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista;

3) tarvittaessa rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöjen esittämisestä tilinpäätöksessä kun ne arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisesti;

4) 16 §:n 1 momentin mukaisesti kirjattujen johdannaissopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä;

5) tarvittaessa 9 luvussa tarkoitettua vastuuvielan ilmoittamisesta tämän luvun 24 §:ssä tarkoitettua erillistilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa sekä 12 luvussa säädetyn oman varallisuuden ilmoittamisesta tämän luvun 24 §:ssä tarkoitettua erillistilinpäätöksen tai toimintakertomuksen yhteydessä; sekä

6) 27 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen ja selvityksen julkistamisesta.

1665/2015

30 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa siitä, mitä 6 §:ssä ja 28 §:n 1 ja 3 kohdan nojalla säädetään tai 29 §:n 2 kohdan nojalla määrätään taikka kirjanpitolain 6 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole Euroopan unionin tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettujen säännösten vastainen. Finanssivalvonta myöntää 27 §:ssä tarkoitetun katsauksen ja selvityksen julkistamista koskevat poikkeukset.

16 luku

Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

5 §

Jaettava määrä

Jollei 3 momentista muuta johdu, vakuutusyhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat ja muut jakokelvottomat erät, jotka ovat:

1) määrä, joka vakuutusyhtiön tasoitusmäärästä on 8 luvun 24 §:n perusteella laaditussa tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan;

2) määrä, joka vakuutusyhtiön taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista 8 luvun 17 tai 24 §:n perusteella laaditussa tilinpäätöksessä sisältyy vapaaseen omaan pääomaan, ja määrä, jolla käyvän arvon rahasto on yhteismäärältään negatiivinen; sekä

3) määrä, joka 8 luvun 24 §:n perusteella laaditussa tilinpäätöksessä on kirjanpitolaissa tarkoitetuista vapaaehtoisista varauksista sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotuksesta merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrä, joka on kehityksenä merkitty taseeseen kirjanpitolain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016. Lain 8 luvun 1 §:ää, 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 9, 12, 15, 17 ja 18 §:ää, 21 §:n 3 ja 4 momenttia, 24, 26 ja 28—30 §:ää sekä 16 luvun 5 §:n 1 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhtiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2015

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä